2014 • 20 №
ЮПА – ОКТЯБРЬ

КАПКĂН

ХЫПАР

16+

С.Мягков ӳкерчĕкĕ

Çул инкекĕ çинчен каласа ăнлантарать.

Объясняет о дорожном происшествии.

КАПКĂН
Сатирăпа кулăш журналĕ
1925 çулхи пуш уйăхĕн
16-мĕшĕнче тухма пуçланă
20 (1620)№
юпа (октябрь)
Учредительсем – Чăваш Республикин Информаци политикин тата массăллă коммуникацисен министерстви, Чăваш Республикин Информаци политикин тата массăллă коммуникацисен министерствин «Хыпар» Издательство çурчĕ» Чăваш Республикин хăй тытăмлă учрежденийĕ
Директор-тĕп редактор тивĕçĕсене пурнăçлакан – Г.А. МАКСИМОВ
Редактор – Н.П. Петров
Художник – С.Б.Мягков
Калăплавçă – Е.А.Трофимова
Журнала почта уйрăмĕсенче, «Чăваш пичет» тата «Советская Чувашия» киоскĕсенче, редакцире çулталăкĕпех çырăнтараççĕ
Федерацин çыхăну, информаци технологийĕсен тата массăллă коммуникацисен тытăмĕнчи тĕрĕслев служби 2013 çулхи раштавăн 12-мĕшĕнче ПИ ТУ 21-00308 номерпе регистрациленĕ.
Индекс – 24608
Пичете ала пуснă: 22.10.2014
Пичетленĕ: 29.10.2014
Хут формачĕ 60х84/8
Усл.п.л. 1,5
Тираж 1418 экз.
Заказ К-2117
Ыйтмалли телефонсем: 56-09-31, 56-00-67, 62-50-06.
Редакципе издатель адресĕ: 428019, Шупашкар хули, Иван Яковлев пр., 13.
факс: (8352) 62-50-06, 28-83-70
www.hypar.ru
e-mail: atal-volga@mail.ru
Журнала «Хыпар» Издательство çурчĕ» АУ техника центрĕнче калăпланă, «Чăваш Ен» ИПК» ПУП типографийĕнче пичетленĕ.
Ал çырăвĕсене рецензилемеççĕ, тавăрса памаççĕ. Журналăн юрăхсăр экземплярĕсем тĕл пулсан издательство типографине пĕлтермелле.
Кунти материалсене «Капкăнран» илнине асăнмасăр тепĕр хут усă курма юрамасть.

Лев Толстойпа танлашни

Икĕ прозаик, пĕр-пĕрне чылайранпа курмансскерсем, тĕл пулнă.

– А-а, Арбашев, эсĕ-и? Сухал ўстерсе янă та паллама çук сана! Салам, ĕçтешĕм! – саламланă пĕри. – Юлашки вăхăтра мĕншĕн пичетленместĕн?

– Эсĕ мĕн, Лев Толстоя вуламан-им?

– Ну, вуланă тейĕпĕр...

– Толстоя вулани – мана вуланиех. Вăл та, эпĕ те – сухаллă. Эппин, эпир Лев Толстойпа пĕр шайри çыравçăсем. Пĕлсе тăр çакна!

– Çакна, çакна, çакна туянмалла...
– Купи это, это и вот это!!!

Тăлăха – пурăнма юрăхсăр çурт

Ашшĕ-амăшĕсĕр юлнă ачасене хӳтĕлес, ăшă сăмах каласа йăпатас вырăнне пĕри татах ура хурса такăнтарма хăтланать. Тепри вара тăлăх шучĕпе пуйса юлма талпăнать.

Элĕк районĕнчи пуçлăхсем тăлăхăн пурăнмалли çурт-йĕр ыйтăвне çăмăллăнах татса панă. Патшалăх хыснинчен пысăк укçа куçсан вырăнти ертӳçĕсем ача çуртĕнче ӳснĕ хĕр валли самантрах пурăнмалли кĕтес тупнă. Унăн уççине тыттарсан уйрăм çурт-йĕрлĕ пулнăшăн савăннă хĕр. Анчах куçман пурлăхне курсан куçĕнчен куççуль шапăртатнă. Чӳречисене лартман, ăшăпа çутă кĕртмен çуртра мĕнле пурăнмалла тет? Хăйне аслисем пĕр вăтанмасăр улталанине ниепле ĕненес килмен унăн. «Чи кирли – хăвăн кĕтес пурри. Ыттине майĕпен тума пулĕ», – лăплантарнă ăна пуçлăхсем. Çын куççулĕ çĕре ӳкмест çав.

Право органĕ тăлăха кӳрентерме паман. Ĕçе тĕпченĕ май çакă палăрнă. Хайхи туса пĕтереймен çурта икĕ çул каялла ял пуçлăхĕ туяннă иккен. Объекта пурăнмалли çурт-йĕр фондне куçарма документсем хатĕрленĕ. Строительство ĕçне вĕçлесе тăккаланман пуçлăх, ăна сутса пуйма шутланă. Ял çыннисем пурăнма юрăхсăр çуртшăн пысăк укçа кăларса памассине аван ăнланнă вăл. Вырăнти бюджета тăлăха çурт-йĕрпе тивĕçтерме 280 пин тенкĕ (ĕç 2008 çулта пулса иртнĕ) куçсан савăнсах кайнă пуçлăх. 100 пин тенкĕрен ытла тăман пурлăхне икĕ хут хаклатса бюджет шучĕпе туяннă та тăлăх-турата парнеленĕ. Юсав ĕçĕсем пирки аса та илмен. Ултав çиеле тухнах. Пуçлăха явап тыттарма уголовнăй ĕç пуçарнă.

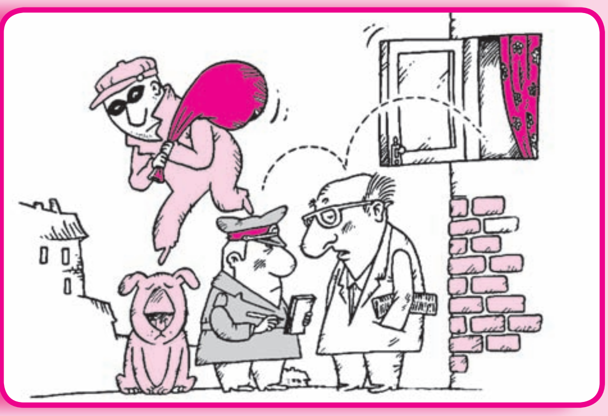

Алимент хыçран хăваласан

Шупашкар районĕнчи Петровсен (хушаматне улăштарнă) çемье карапĕ нумай ишеймен, чăнкă çырана çапăнса чăл-пар арканнă. Кĕçĕн çулхи виçĕ ачи амăшĕпе юлнă. Хăйне алимент тӳлеттерме йышăнни ашшĕне килĕшмен. Унăн тĕпренчĕкĕсем мар, çичĕ ютăн тейĕн. Вĕсемшĕн пĕр пус та тăкакланасшăн пулман. Парăмĕ вара вĕрсе хăпартнă хăмпă пек ӳссех пынă. Ăна виçĕ хут суд тенкелĕ çине лартни те пулăшман. Нумай пулмасть таркăна каллех судпа айăпласа 6 уйăхлăх ирĕкрен хăтарнă.

Вăрнар тăрăхĕнче те куккук ашшĕсем пур. Икĕ ачине вăрах вăхăт алимент тӳлемен арçынна та 10 уйăхлăх ĕçлесе юсанмалла тунă.

Шанма шан та...

Ултавăçсен танатине çаклансан сисмесĕрех çап-çара тăрса юлма пулать. Сĕнтĕрвăрри районĕнчи 76 çулти хĕрарăм хăйне ватлăхра шăнман пăр çине лартса ярасса тĕлĕкре те тĕленмен-тăр. Ара пурнăç тути-масине курнă çынна улталама йывăр темелле. Çук иккен, асăрханусăр пулсан ултавçăсен танатине ватти-çамрăкки те самантрах çакланать.

Пĕррехинче Михайлова (хушаматне улăштарнă) килĕнче шăплăха татса шăнкăрав янăраса кайнă. Палламан сасă хăйпе паллаштарнă май «потребительсен правине хӳтĕлекен» служба ертӳçи пулнине пĕлтернĕ. «Темиçе çул каялла эсир юрăхсăр медицина аппарачĕ туяннă. Халĕ уншăн сире тăкака саплаштарасшăн. Çур миллион тенкĕ компенсаци куçарса панăшăн сирĕн те кăштах тӳлеме тивĕ», – тенĕ хайхи. Вăтă çын савăнсах килĕшнĕ. «Хальхи вăхăтра та тӳрĕ кăмăллă çынсем пур иккен», – хĕпĕртенĕ кинемей. Икĕ-виçĕ кунра вĕсене 260 пин тенкĕ куçарса панине сиссе те юлайман. Шантарнă укçана кĕтсе илеймен.

АЛА

Аркадий РУСАКОВ

ĂНМАН ЕВЧĔ

Вăтăр çула çитсе те авланма ĕлкĕреймен Анатуль, ялти тракторист, амăшĕ кашни кун ятланипе тарăхса çитрĕ.

– Авлантар-ха мана, Мĕтри тусăм! – терĕ вăл пĕррехинче тăваттă авланса пиллĕк уйрăлма ĕлкĕрнĕ юлташĕн килне пырса. – Тракторпа лайăх ĕçлеме пĕлетĕп пулсан та хĕрсемпе калаçма пĕлместĕп, вăтанатăп.

Чей ĕçсе ларакан кил хуçи ачалăхри тусĕ çине кулярах пăхса илчĕ.

– Кил, лар сĕтел хушшине! – сĕнчĕ вăл хăнине. – Эпĕ сана çĕрле пулсан – çĕрле, кăнтăрла тăк – кăнтăрла пулăшма хатĕр. Сĕтсе явар çакăн пирки.

Чей ĕçе-ĕçе сӳтсе явма пикенчĕç. Кӳршĕ чăваш ялĕсенчи хĕрсемпе качча кайса уйрăлнă арăмсене «шĕкĕлчесе» тухнă хыççăн ашшĕ-амăшĕпе çеç пурăнакан Маруç çинче чарăнса тăчĕç.

– Сана килĕшмелле пек туйăнать те-ха çак хусах арăм, – шĕвĕр пӳрнипе маччана тĕллерĕ Мĕтри. – Атя кĕçĕр ун патне каяр! Евчи хамах пулăп.

Анатуль иккĕленсе-турткаланса тăнине курсан тусĕ ăна хулĕнчен çапса илчĕ:

– Ан хăра! Манпа çухалмăн!

Вĕсем кĕç Мĕтрин «Жигулийĕпе» Палтал ялĕ енне тухса вĕçтерчĕç. Çуллахи çул тусанпа мăкăрланса çеç юлчĕ.

– Пырăпăр та Маруçăн килне, вăл пире сĕтел хушшине кĕртсе лартатех ĕнтĕ. Мĕншĕн тесен, мана лайăх пĕлет вăл, – вĕрентет Мĕтри тусне, умри рульне çаврăкаланă май. – Эсĕ шăп кăна ларăн. Калаçаканни, Маруçа сана качча кайма ӳкĕтлекенни хамах пулăп.

– Юрĕ, анчах, Маруç мана килĕшмесен, эпĕ сана урунтан иккĕ тапса илĕп. Эсĕ вара ăна ӳкĕтлеме чарăнăн та сывпуллашса тухса кайăпăр. Эпĕ сана урунтан пĕрре çеç тапса илсен, ку Маруç мана килĕшет тенине пĕлтерĕ. Эсĕ вара ăна тăрăшса ӳкĕтле.

– Килĕшетĕп! – аллине сулчĕ Мĕтри.

Малтан каланă пекех, Маруç туссене кăмăллăн кĕтсе илчĕ, сĕтел хушшине чей ĕçме лартрĕ. Пĕлнĕ иккен мĕн каланине Анатулĕн тусĕ! Анчах Маруç хăйне епле тыткалани, унăн кĕлетки Анатуль хусаха килĕшмерĕ пулас: вăл Мĕтрие урипе иккĕ тапса илчĕ. Мĕтри ун çине ăнланулăн пăхса куçне хĕссе илчĕ те…. пуçларĕ калаçма! Пĕрре Анатуле мухтать вăл, тепре – Маруçа! Çав вăхăтрах вĕсем лайăх мăшăр пулма пултарассине хĕстерсе хурать те каллех иккĕшне те мухтать!

Анчах Анатуль хĕрсе кайнă тусĕн урисене каллех иккĕ тапрĕ. Лешĕ ун çине тепре ăнланулăн пăхрĕ те тата хытăрах калаçма пикенчĕ.

– Эсир иксĕр икĕ кăвакарчăн пек! – тет вăл. – Пĕрлешĕр! Паянах пĕрлешĕр! Пăхса ил-ха эсĕ Маруç, Анатуль çине! Ăмăрткайăк мар-и вăл? Ĕçчен, хăюллă, аллинче ĕç вĕресе тăрать! Сана алă çинче çĕклесе çӳрĕ малашне!

Анатуль тата темиçе тапса илсен çеç чарăнчĕ, ăна пирус туртма чĕнчĕ.

– Мĕншĕн эсĕ мана тапатăн та тапатăн? – ыйтрĕ вăл пирус тĕтĕмне çаврăнĕнчен вĕрсе кăларнă май. – Начар ӳкĕтлетĕп-им Маруçа?

– Лайăх! Питĕ лайăх! – çиленсе кайрĕ Анатуль хальхинче. – Анчах сана уран иккĕ тапни Маруç мана килĕшменнине пĕлтерет.

– Чăнах та! – пĕççине шарт! çапрĕ Мĕтри. – Эпĕ сана Маруç килĕшет пек ăнлантăм та… Эсĕ пĕрре çеç уран тапни çакна пĕлтермеллеччĕ вĕт-ха!

Иккĕш те Маруç патне кĕчĕç те, апат-çăкăршăн тав туса урама тухрĕç. Палтал ялĕнчен тухсан машинине чарчĕç те хырăмĕсене тытса кулчĕç.

– Начар евчĕ пултăм иккен эпĕ! – ахăлтатать Мĕтрийĕ.

– Çапла! – ӳхĕрет Анатуль те. – Анчах эпĕ пурпĕрех авланатăп!

Чăнах та, тепĕр уйăхран вăл хăйех авланчĕ, пĕрле вĕреннĕ Лидăна качча илчĕ.

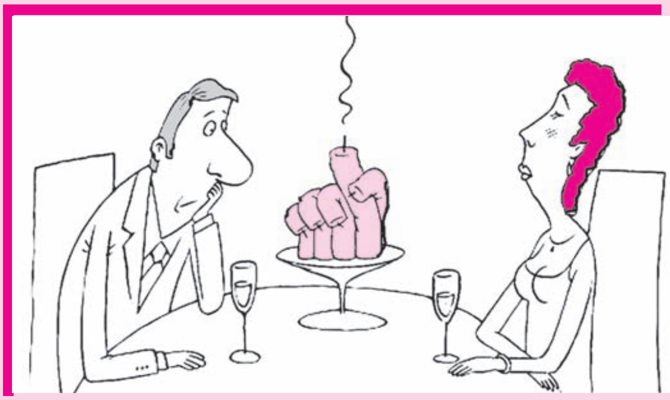

М. Смагин ӳкерчĕкĕ

Паллашу

Канаш-Шупашкар маршрутпа çӳрекен автобусра хĕрпе каччă тĕл пулаççĕ.

– Чиперкке, эсĕ шупашкарсем-и? – ыйтать каччă хĕрпе паллашас тĕллевпе.

– Çук-çке.

– Ну! Апла эпир санпа иксĕмĕр ентешсем пулатпăр. Эпĕ те Шупашкартан мар!

А. Плеханов ӳкерчĕкĕ

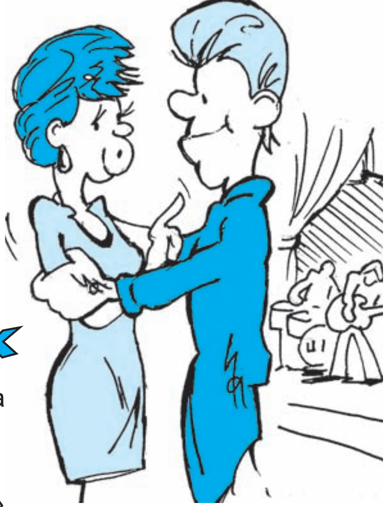

Иккĕшĕ те пĕрех

Ывăлĕ шкултан киле кăвакарнă куçпа таврăннă.

– Мĕн пулчĕ, Ваçук? – ыйтнă амăшĕ.

– Эпир паян класра «Туслăхра – вăй» темăпа дискусси ирттертĕмĕр.

– Унтан мĕн турăр?

– Тавлашсан-тавлашсан çапăçса кайрăмăр.

– Вара?

– Тĕрĕс хурав тупăнчĕ: туслăх та, вăй та – иккĕшĕ те пĕрех.

Пĕлмест

Урамра икĕ хĕрарăм тĕл пулнă.

– Статистика кăтартăвĕсемпе паллашрăм та – тĕлĕнтĕм! Пĕр чăмăра пĕрлешнĕ хыççăн вунă çемьерен пĕри кăна телейлĕ иккен. Маруç, эсĕ çакăн пирки мĕн каланă пулăттăн? – тенĕ пĕри.

– Нимĕн те. Эпĕ хальлĕхе виçĕ хутчен кăна качча тухма ĕлкĕрнĕ çав.

М.Ларичев ӳкерчĕкĕ

– Ну кто в доме хозяин?

Туя чĕнни

Хĕрпе каччă тĕл пулнă.

– Туя пыратăн-и? – ыйтнă каччи.

– Кам авланать? – тĕпченĕ хĕрĕ.

– Эпĕ.

– Туйĕ хăçан пулать?

– Тепĕр виçĕ кунтан.

– Кама качча илетĕн-ха?

– Сана.

– И-и, пыратăп-пыратăп!... Паян тесен паян пыратăп.

Туянакан пулĕ-ши?

Упăшки киле ӳсĕр килнĕ те арăмĕ ятлама пуçланă.

– Ух, алкаш! Каллех кӳпсе лартнă. Выльăх пулсан сана пĕр кун та усрас çук – тахçанах сутса ямалла!

– Малтан туянас текенне туп-ха, картлă пуç, – хирĕç тавăрнă лешĕ.

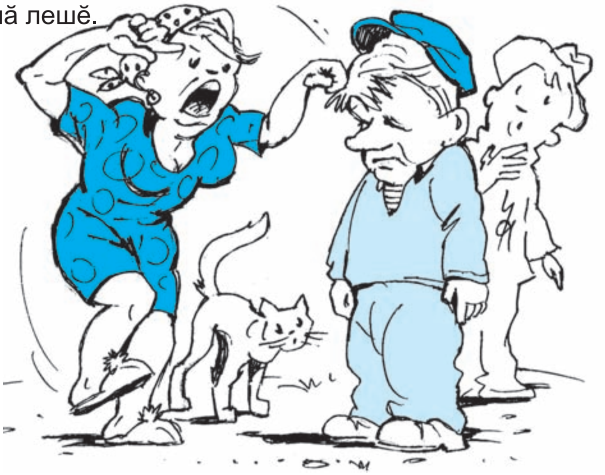

А. Плеханов ӳкерчĕкĕ

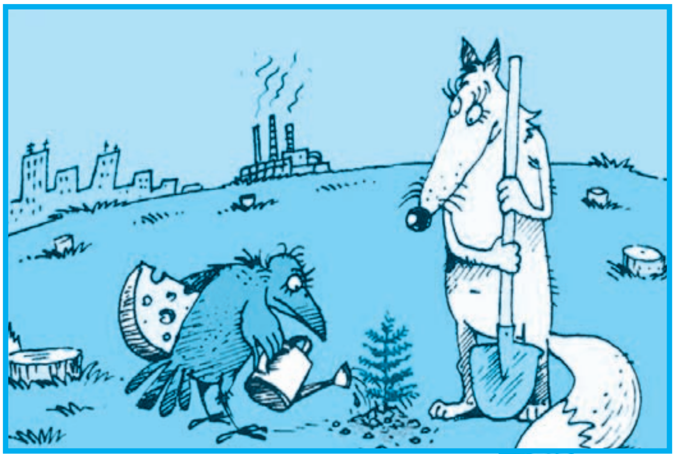

Йӳçӗк МАРХВА

Мӗн тӗрлӗ ят çук-ши пирӗн ялта! Така Ванькки, Кантӑр Кӗркури, Кӗсле Ваçукӗ... Кашни ят – çыннӑн сӑн-сӑпачӗ. Вӗсем мӗнле майпа тухса кайни те паллӑ. Така Ванькки, сӑмахран, Баранов хушаматпа çӳрет. Кӗркури çулсерен çур пахча кантӑр акнӑран çав ята тивӗçлӗ пулнӑ.

Хамӑрпа юнашарах, ак, Йӳçӗк Мархва пурӑнать. Ячӗ вара ун шӑп хӑйне виçеллӗ. Ай, турах! Кунӗн-çӗрӗн йӳçсе çӳрет вӑл. Сӑмахӗпе слонран шӑна, шӑнаран слон ним мар туса хурать, уяр çанталӑкрах çил-тӑвӑл кӑларать, аçа çаптарать.

Пӗррехинче çапла ӗçрен килтӗм те арӑм тавраниччен кил-çурта тирпейлеме тытӑнтӑм. Урай шӑлса кайрӑм, унтан кавирсене çӗклесе картишне тухрӑм. Силлеме кӑна тытӑннӑччӗ, Йӳçӗк Мархва сасси хӑлхана çурса кайрӗ:

– Ух, ӑпӑр-тапӑр этем! Ма çӳпçапа пирӗн еннелле вӗçтерен?! Курмастӑн-им, карта çине кӗпе-йӗм типме çакнӑ-ӑ?!

– Ан ятлаç-ха, Мархва аппа. Тусан çиле хирӗç вӗçмест вӑл... – лӑплантарма пӑхатӑп çакскере.

Эпӗ сӑмах хушма хӑйнине курсан, Йӳçӗк Мархва пушшех урса кайрӗ:

– Мӗнле вӗçмест! Курмастӑн-им, тусан айне пулнӑ!! Ку кӗпесене ман тепӗр хут çумалла-и-ха сан шутпа?

– Крылов асатте юптарӑвӗнче кашкӑр путеке ятланӑ пек ан калаçха, – тетӗп çакна.

– Эс аслаçуна ан тапрат! Ман асатте сан аслаçу айне нихăçан та пулман! Мана кашкӑр тесе ятлама хӑятӑн-и-ха тата, путсӗр!

Кавирсене хулпуççи урлӑ хурса вӗсене пахча хыçне çырмана кайса силлерӗм.

Кун хыççӑн вӑл, чӑн та, пӗр хушӑ лӑпланнӑ пек пулчӗ. Эрне чиперех, шӑв-шавсӑрах иртсе кайрӗ.

Пӗр ирпе кантӑка такам шан-шаншан! шакканипе вӑранса кайрӑм. Пушар тухнӑ-и?! Вырӑн çинчен ялт! сиксе антӑм та тӑхӑннӑ-тӑхӑнман урама вирхӗнсе тухрӑм. Ман умра аллине вӑрӑм патак тытнӑ Мархва тӑра парать. Хӑйӗн çурӑк сассипе тӗнчене çурать, çӗмӗрет.

– Автанна чаратӑр-и е çук-и?! Манӑн чӑхсене сывлама памасть! Паян та пӗр чӑххине хуса çитсе таптарӗ! Çапса вӗлереп!

Каçхине автан яшки çимелле пулчӗ. Мархва автан урине çапса хуçнӑ...

Хӑнӑхса çитнӗ ӗнтӗ эпир Йӳçӗке: арӑм та, хам та. Вӑл темӗнле кӑшкӑрсан та илтмӗш пулса ирттеретпӗр. Кӑшкӑрашмалли-çухӑрашмалли тупӑнсах тӑрать ун:

– Сирӗн улмуççи турачӗ пирӗн пахчана каçнӑ! Касса, тӑпӑлтарса пӑрахап!

– Сирӗн мӑрьеренн тӗтӗм пирӗн еннелле каять! Вут хутма пӗлместӗр!

Эпӗ шыв кӳрсе килнӗ чухне те вӗчӗрхенмесӗр юлмасть!

– Витрене мӗншӗн çав таран тултармалла?! Çурри урама тӑкӑнать!

Хирӗç нимӗн те чӗнместӗп. Анчах пӗррехинче эпӗ те тӳсеймерӗм, пат татса хутӑм:

– Мӗнле йӳçӗк çын эсӗ, Мархва! Шыва путса вилсен те юхха хирӗç шырамалла пуль сана...

Чӑт та тӳс, пуçланчӗ вара ахӑр самана.

– А-а-а! Эсӗ мана шыва путарса вӗлерессӗн-и-ха!! Паянах тыттарса яратӑп, тӗрмере çӗртетӗп сана.

Хӑйӗн сӑмахӗ çине тӑма пӗлет иккен Махва. Тепӗр çур сехетрен ман пата полицин участокри инспекторӗ килсе кӗчӗ. Çӳç пуçӗ вирелле тӑчӗ.

– Çынна кӳрентернӗшӗн акт çырмалла пулать, – тесен пукан çине лаштӑрах тӗшӗрӗлсе антӑм.

Нумайччен ыйтса пӗлчӗ аслӑ лейтенант, кӳршӗсемпе те, арӑмпа та калаçрӗ. Тепӗр темиçе кунтан мана суда чӗнчӗç. Кӑкӑртан вӑркӑнса тухас пек тапать ман чӗре. Ара, ял кулли вӗт, халӑх умӗнче пите пӗçертме тивет çав йӳçӗке пула.

Айӑпланаканни Марфа пулнине пӗлсен тин лӑплантӑм. Чӗлхине чарманшӑн, кӳршисем çинчен элек сарнӑшӑн явап тытма тиврӗ унӑн.

Петӗр ВАШАВАТ

М. Смагин ӳкерчӗкӗ

Юрий СЕМЕНТЕР

Чĕкеç балладиё

Вĕçрĕ, вĕçрĕ чĕкеç аякран, аякран,
Сенкер Нил тинĕсе васкакан тăрăхран.

Вĕçрĕ вăл çумăрта, вĕçрĕ вал шăрăхра,
Ма тесен сар хĕвел ячĕ ăшă йыхрав.

Вăл асилчĕ каллех чĕвĕлти амăшне,
Ун ачаш кăмăлне, унăн чун савнăçне.

Йăвара çунатланнă чипер кунсене,
Сывлăша çупăрланă вĕçев çаврине.

Ак Сăр шывĕ умра, ялăн-ялăн йăмра,
Чăваш Ен, эс каллех ытарми ытамра.

Таврара – ешĕл сас, таврара – ĕçлĕ сас,
Сывă-и, сывă-и, чечекри Анаткас!

Вĕçсе çитрĕ чĕкеç – килĕ çуккă, ай-хай,
Кивĕ пўрт тĕлĕнче халĕ пушă сарай.

Хăйпе хăй калаçан карчăк кайнă вилсе,
Ачисем ун çуртне сутса янă килсе.

Николай КАРАЙ

Касран каса çўресе

Юратрăм харăс ик хĕре –
Пĕлмерĕ канăçа чĕре.
Пĕрне йăпатрăм çурçĕрччен,
Чуп турăм теприне ирччен.

Кил çук кушак пек, çĕр каçа
Çўрерĕм эп касран каса.
Ĕнер ирпе ик хĕр пĕрле
Килсе те кĕчĕç ман киле.

Ик куç тулли ик хура хĕр
Хăшне калас:
– Эс тух! Эс кĕр!

Ик арăмпа ман пĕр пўртре
Пурнассинчен хăрать чĕре.

Усал хыпар утпа çўрет,
Ял-йыш пĕлсен,
пит-куç писет.
Атте-анне, ах, сисиччен,
Мĕнле хăпас ку хĕрсенчен!

Тăр-тăр сиксе чĕтрет шăмшак
Мĕн тумалла! Унччен-и ак...
Çат! çупрĕç те мана питрен,
Хĕрсем тасалчĕçĕ пўртрен.

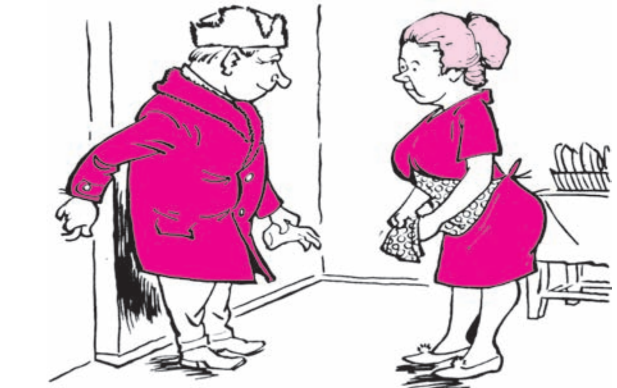

– Чунăм, паян каллех ĕçре тытăнса юлма тиврĕ.
– Ан суй, тăп-тăр урă килтĕн-иç.
– Душенька, сегодня опять на работе задержался.
– Не верю, ты же трезвый.

Н. ЯКОВЛЕВ ўкерчĕкĕ

Леонид МАЯКСЕМ

Паха опыт

Çемен Павăлч Шадриков чылайранпа пенсире ĕнтĕ, хăй калашле — канлĕхре. Çапах та ĕнсерен пусакан ватлăха парăнмасть-ха: çулла дачăра мекеçленет, кĕркунне кăмпана çӳрет, хĕлле йĕлтĕрпе ярăнать.

Кунсăр пуçне тепĕр «чир» канăç памасть ăна: кĕнеке-журнал вулама юратать. Тепĕр чухне хăй те пултарулăх ĕçĕпе хăпартланса сĕтел хушшинче сехечĕ-сехечĕпе юрату сăввисем çырса асапланать. Çук, гонорарпа чапшăн мар, — вăхăт ирттермелле, чунне йăпатас-лăплантарас тесе.

Нумаях пулмасть вăл, килте ларса йăлăхнăскер, уçăлас шутпа хула урамне тухрĕ. Çӳресен-çӳресен кĕнеке лавкки тĕлне çитсе тухрĕ. Кунта вăл лайăх пĕлекен Манефа ятлă çамрăк хĕрарăм ĕçлет. «Кĕрсе тухам-ха, тен, пĕр-пĕр лайăх кĕнеке тупса парĕ», — магазиналла утрĕ Çемен Павăлч.

Кĕчĕ.

— Кӳршĕ хĕрсене — хĕрӳллĕ салам! — терĕ илемлĕ литература сутакан пайра чарăнса пукан çӳллĕш, пичке мăнтăрăш хĕрарăма.

— Хăвăра та, Çемен Павăлч! — сулхăнраххăн тавăрчĕ лешĕ.

— Ну, мĕнле сывлатăн-чупатăн, чиперккеçĕм? Мĕнпе савăнтарăн вата кăмпана?

— Çĕнни, суйламалли нимех те çук-ха — çавсемех, киввисемех: поступлени пулман.

— Пурпĕрех пуян пурăнатăр ав! — тулли сентресене кăтартрĕ Шадриков.

— Вăл çаплах-ха, хăть лавпа тиесе кай...

— Мĕн, илмеççĕ-им?

— Илеççĕ... Кунне вунă кĕнеке сутсан та — турра мухтав! Лешсен те ĕнтĕ, писатель текеннисен, пĕлмеллех: кама кирлĕ эсир варланă хут тĕнчене телевизорпа компьютер ярса илнĕ тапхăрта...

— Мана хама та çавă тарăхтарать, — сутăça май çаптарчĕ Шадриков. — Унтан та ытларах — çакă: мĕнле майпа пичетлесе кăлараççĕ-ши вĕсем çав, эсĕ калакан лапăрчăк хута.

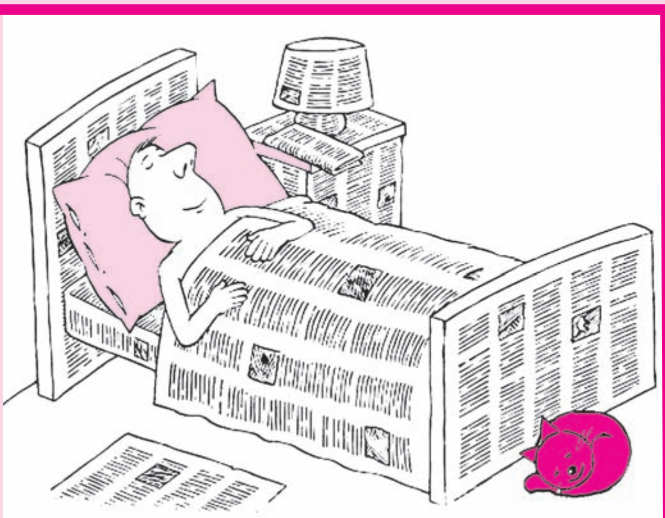

Тăрăшнă

Ку ĕç ăçта пулни паллă мар, анчах çăвартан тухнă сăмах хăлхана кĕретех.

Пĕррехинче музыка учителĕ хăйĕн вĕренекенне ăс пană тет:

– Санюк, эсĕ пианинăпа сахал ĕçлетĕн пулас. Ытларах каласчĕ.

– Кунтан ытла калама çук. Ахаль те çичĕ кӳршĕ урăх хваттере куçса кайрĕ, виççĕн çакăнса вилчĕç.

— Тупнă тĕлĕнмелли! Укçа вăл, Çемен Павăлч, тем те тăвать. Издательство хуçисене ыйтнă чухлĕ кăларса тыттар та — тепĕр ик-виç уйăхран сан нимĕр-кĕнекӳ кĕрлесе те тухать. Пиншер экземплярпа! Çитменнине хакĕсем кутран çыртаççĕ.

— Кайманнисене ма йӳнĕрехпе сутмастăр?

— Ха! Каларăн та... Хут хаклансах пынă вăхăтра — йӳнĕрехпе-и? Кам ирĕк парать? Типографи расхучĕсем те ӳснĕçемĕн ӳсеççĕ.

— Эппин, ытах та илмеççĕ тĕк, шутран кăлармалла! — вĕрентрĕ тахçан типографире пилĕк авнă Шад-риков.

— Туса пăх-ха... Пуçлăхсене кала-ха, сĕнсе пăх-ха...

— Эпир вара, Манефа Семеновна, ак çапла тăваттăмăр, — ăс пачĕ пичет ĕçĕн «ватă кашкăрĕ». — Складра йăтăнса выртакан кĕнеке-журналăн кĕтессисене чустапа сĕрсе тухаттăмăр та — ĕçĕ те пĕтнĕ.

— Мĕнле — пĕтнĕ? Мĕн пулнă вара вĕсене? — ăнланмарĕ Манефа.

— Мĕн пулнă... Нимĕн те пулман, йĕке хӳресемпе шăшисем кăшланă кăна.

— Интереслĕ, — пуçне сулкаларĕ Манефа. — Вара?

— Акт çыратпăр та — макулатурăна! Вăт çапла, чĕкеçĕм, нуша кулач çиме вĕрентрĕ...

— Хăçан пулнă вăл, эсир унашкал хăтланни — çур ĕмĕр каялла! Халь урăх вăхăт, урăх самана... Вопшеттă, директорпа калаçса пăхма юрать. Кам пĕлет, тен, килĕшĕ те вăл сирĕн опытăрпа усă курма, хисеплĕ Çемен Павăлч...

Ăнăçу сунатăп

Унăн ячĕ – плагиат,
Умĕнче пуç таймăн.
Çуталмарĕ-çке талант –
Çуккине тупаймăн.

Çӳреймерĕ ыр ятпа,
Çыраймарĕ сăвă.
Ĕçлеймерĕ хăватпа –
Чунĕнче те тăвăр.

Ют çын шухăшĕ тулли –
Усăмлăх кураймăн.
Çук унра тĕлли-палли,
Ăнăçу сунаймăн.

Ыр çынна варалама
Хăйĕнчен хушать-тĕр,
Хатĕр вăрттăн кăшлама
Шĕкĕ-плагиатор.

М.ПРОКОПЬЕВА, Вăрмар

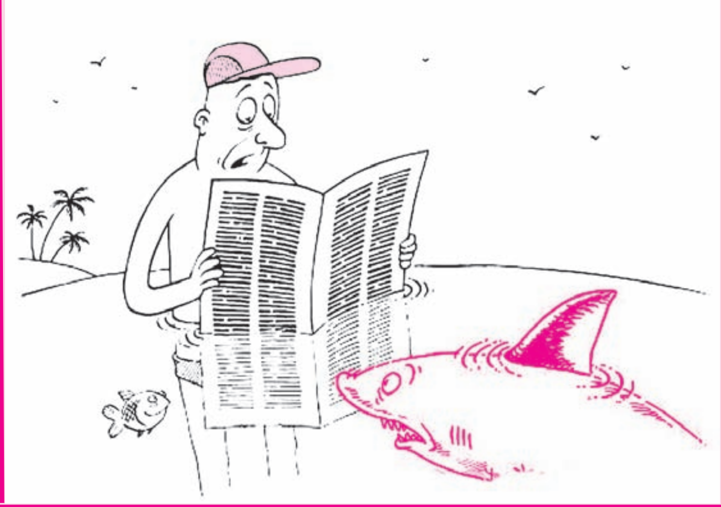

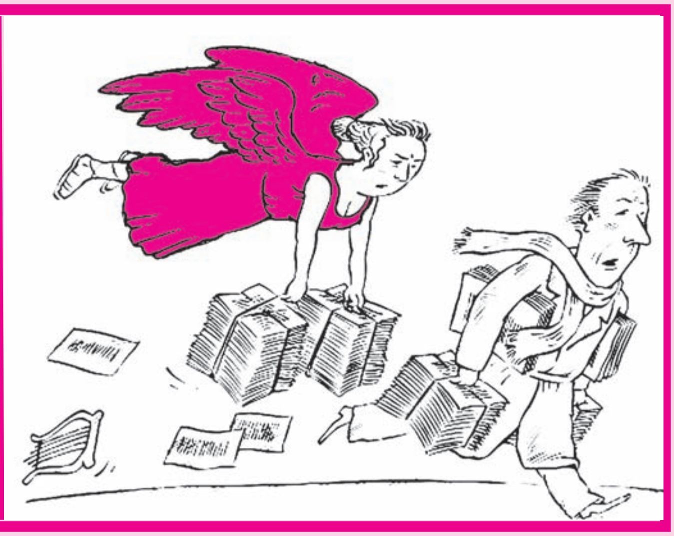

Çĕнтерӳ парадне хатĕрленеççĕ

Раççей Оборона министерствинче ĕçлекенсем Аслă Çĕнтерӳ пулнăранпа 70 çул çитнине паллă тума хатĕрленеççĕ. Унта та кунта хушу-приказ пани янăраса кăна тăрать. Кĕтмен çĕртен алăк уççинче генерал сасси илтĕнет:

– А-а, эсĕ-и, Пентагонри ĕçтешĕм, – телефонпа калаçать çар пуçĕ. – Итле те асра тыт. Енчен те эсĕ пире малашне те Украинăна вăрçăпа кĕнĕ тесе айăплатăн тăк эпĕ сире çĕнтерӳ парадне пыма чĕнĕп.

– 2015 çулхи парада-и? Мускава-и?

– Çук, хăвăр пата, Вашингтона! – шарт касса татать генерал.

ТЕЛЕЙЛĔСКЕР

Урамра икĕ карчăк тĕл пулчĕç.

– Сана лайăх. Ăнать, – тет пĕри.

– Мана-и? Ан калаç-ха, хăш енчен ăнать? – хирĕçлет тепри.

– Пур енчен те...

– Тĕслĕхрен?

– Ачусем лайăх санăн.

– Ачасем ĕнтĕ... пирĕншĕн кашни çыншăнах хăйĕн ачи паха. Саншăн та çавах пуль?

– Манăн-и? Каларăн та. Мана вĕсем юратмаççĕ. Вĕсене манăн укçа анчах кирлĕ. Мансăр пурăнаймаççĕ тĕрĕссипе. Укçа мурĕсем. Яка пырсем.

– Мĕн тăвăн? Ватăлатпăр çав.

– Пурпĕр эсĕ манран телейлĕрех.

– Эсĕ телейсĕр-и? Ман шутпа...

– Сан шутпа мĕн? Эсĕ хăть юрлама çӳретĕн. Чунна уçатăн.

– Эсĕ те юрла, кам чарать...

– Сасă çук манăн, санăн сассу та янкăсрах. Анчах ытлашши хытă юрлатăн...

– Мĕн каласшăн эсĕ? Ăнланмарăм.

– Ытлашши хытă ан юрла, унсăрăн кинпе ывăлу йăлăхса çитеççĕ те вара мĕн шырани пулать.

– Ан хăрат-ха. Мĕн пулать-ши вара юрланăшăн?

– Анне тайăлма пуçланă тейĕç те ваттисен çуртне кайса ярĕç. Пурăн вара унта йӳтесе кайиччен.

– Пĕлсе пĕтер хальхи çамрăксене. Тур çырлахах...

– Пулма пултарать, мана та унта кайса ярассипе хăратаççĕ. Çавăнпа килте шăп çеç ларатăп. Калаçма та хăратăп.

– Унта, ваттисен çуртĕнче, апат çитереççĕ пуль?

– Ма çитермеççĕ? Çитереççĕ. Пенси укçине парса тăрсан.

– Э-э, çапла-и?.. Эппин эпĕ унта юрла-юрла анчах пурăнатăп. Ним хăрамалли те çук.

– Эй, эсремет карчăкки... Калатăп вĕт, сана унта та кунта та ăнать тесе. Вăт, хăть мĕн каласан та çилленме пĕлмест. Хура тесен шурă тет. Шурă тесен хура тет. Телейлĕскер эсĕ. Маначчĕ çав телей.

Лидия САРИНЕ

– Ан минрет-ха, асанне, унашкал кĕпе-тума халь пирĕн класра никам та тăхăнмасть.

– Отстань ты со своей формой, у нас в классе ее никто не носит.

И. БОРОДКИН ӳкерчĕкĕ

– Ывăлăм, кĕвĕ калама вĕренмешкĕн мĕн кирли йăлтах пур.

– Вот, сынок, и все, что понадобится нам, чтобы обучить тебя музыке.

ЮРАТУ ЮРЛАТТАРАТЬ

Леня салтакран десантник ҫи-пуҫĕпе таврăнсан вĕҫкĕнленсе ҫӳренине манман-ха ял халăхĕ. Тĕрĕссипе, каччă десантник пулман, ҫар тивĕҫне аэродромра пурнăҫланă: самолетсене вĕҫеве хатĕрленĕ, территорие шăлса тасатнă, каҫпа хуралта тăнă. Ҫӳллĕ те тĕреклĕ пӳсиллĕ йĕкĕт хĕрсене илĕртес тĕллевпех десантник пек шукăль тумланса ҫӳрерĕ. Ҫутă сăнлăскере ялти пикесем ахаль те кăмăлланă-ха. Ара, пирус туртмасть, сăмахшăн ҫын кĕсйине кĕмест, халапҫă пекех ҫаптарать. Пасар самани вăй илнĕ тапхăрта та ҫухалса каймарĕ. Салтакран таврăнсанах тĕп хулари чаплă фирмăна шоферта ĕҫлеме вырнаҫрĕ. Каярахпа укҫа пухса ҫăмăл автомашина та туянчĕ. Вĕшле Ваньккипе Хĕветле ултă ачана пурнăҫ ҫулĕ ҫине тăратнă. Аслисем хĕрсем пулнă, Леня ҫуралсан ашшĕ питĕ хĕпĕртенĕ. Тен, ывăлĕ ҫавăнпа ачашрах ӳсрĕ. Ҫапах вăл укҫа тума тăрăшрĕ. Шупашкарта аслă аппăшĕ патĕнче пурăнаканскер ĕҫ хыҫҫăн хăйĕн машинипе пассажирсене турттарчĕ. Пĕр ялта ӳснĕ Клавье хулари лавккара ĕҫленине пĕлсен таксист унпа туслашрĕ, тăван тăрăхне те пĕрле лартса килкелерĕ. Кӳрши-арши ҫамрăксем ҫемье ҫавăрасса шанчĕҫ. Анчах Клавье ача ҫуратсан та Леня хăй ашшĕ пулнине йышăнмарĕ, ҫыхăнăва татрĕ.

Каярахпа вăл Маринăн пуҫне арпаштарчĕ. Кафере ĕҫлекен хĕр патĕнче тӳлевсĕрех тăранса пурăнчĕ тесен те йăнăш мар. Пĕррехинче юратнă каччин ытамĕнче ачашланнă чухне Марина малашне хут уйăрттармасăрах пĕрле пурăнма сĕнчĕ. «Эпĕ хирĕҫ мар, анчах малтан хваттер тупмалла», – терĕ Леня. «Манăн кукамай парнеленĕ пĕр пӳлĕмлĕ хваттер пур, ҫавăнта пурăнма куҫ», – ăшшăн чуп турĕ пике. Анчах фирма панкрута тухсан йĕкĕт ĕҫ вырăнĕсĕр юлчĕ. Таксист укҫи Маринăна ҫырлахтармарĕ, ҫавна май граждански мăшăрланăвăн килĕшĕвĕ арканчĕ.

Хăйне хваттертен хăваласа кăларнăшăн каччă питех кулянмарĕ, Мускава кайса килчĕ. Пĕр вăхăт ялта пурăннă хыҫҫăн Ҫĕпĕрелле ҫул тытрĕ. Нефть-газ кăларнă ҫĕрте ҫулталăка яхăн ĕҫлесен яла курма килчĕ. Кайран вăл Ҫĕпĕре пĕр хĕре илсе кайнă текен сас-хура та тухрĕ. Пĕрле пурăнса пĕтерейменрĕҫ пулас – кĕҫех пике каялла таврăнчĕ.

«Хамăр ватăлса пыратпăр ĕнтĕ. Килте тĕпленсе пурăнакан кирлĕ», – тесе пăшăрханакан Ваньккапа Хĕветле ывăлĕ отпуска килсен питĕ савăнчĕҫ, вăл яла юласса шанчĕҫ. Тепĕр эрнерен Леня вырăс хĕрне ҫавăтса килчĕ. Ҫĕпĕре те пĕрлех кайрĕҫ. Каярахпа майра пуянрах упăшка тупрĕ, Вĕшле Ваньккин ывăлĕ арăмсăрах юлчĕ.

Ҫывăх ҫыннисем, аппăшĕсем хăйне тĕрĕсех вăрҫнине тинех ăнланчĕ вăл. Текех хĕрсемпе ҫыхланмарĕ. Хăй вăхăтĕнче ҫемье ҫине ҫăмăлттайла пăхнăшăн чунранах ӳкĕнекенскер Клавьене аса илчĕ. «Вăл манăн пĕрремĕш юрату пулнă-ҫке. Халĕ тин мана йышăнĕ-ши? Ачи те ют арҫынран мар, хамăнах. Ун чухне ирĕклĕ пурăнас килчĕ. Ҫав вăхăта тавăрма май пулсанччĕ... Тăван хĕрĕме те курман вĕт-ха. Вăл Клавье пекех чипер-ши? Ҫыру урлă та пулин каҫару ыйтасчĕ вĕсенчен, анчах адресне пĕлместĕп», – ҫак шухăшсемпе асапланнă арҫын аппăшĕнчен пулăшу ыйтрĕ. Лешĕ ăна Клавьен хулари адресне пĕлтерчĕ. Леня ăшă сăмахсене хĕрхенмесĕр вăрăм ҫыру шăрҫаларĕ.

Хуравĕ хăвăртах килмерĕ. «Манран каҫару ыйтас килет тĕк ялта тĕл пулса калаҫăпăр», – тенĕ кĕске ҫырура.

Тăван тăрăха таврăнсан Леня тӳрех Клавье патне кĕчĕ. Хĕрне пылак кучченеҫпе, пуканепе савăнтарчĕ. Клавье кăмăлне ҫавăрма та май тупрĕ. Тепĕр уйăхран вĕсем туй тусах пĕрлешрĕҫ. Вĕшле Ваньккипе Хĕветле те куҫ умĕнче ӳснĕ хĕр кин пулса тăнăшăн савăнчĕҫ, мăнукне чунтан юратрĕҫ. Ывăлĕ Клавьепе ҫемье ҫавăрасса тахҫанах кĕтнĕ-ҫке ватăсем.

«Юрату хăйĕн юрринех юрлаттарать ҫав. Ăна упрама ҫеҫ пĕлмелле. Мĕн тери килĕшӳллĕ мăшăр тупăнчĕ», – кăмăллăн калаҫрĕҫ ялти инкесем.

Александр ВИШНЕВСКИЙ

– Тăхта, хĕрĕм, сан юбку ҫурăлса кайнă пулас...

– Девушка, подождите, у вас юбка порвалась.

В. СЕМЕНОВ ӳкерчĕкĕ

САЛМА ÇИЕССИ ПУЛМАРĔ

Шампа Микишĕ хуçалăх ертӳçинче пиллĕкмĕш çул ĕнтĕ тар тăкать. «Çутă инçет» ятлă тулли мар яваплă юлташлăхра. Шутсăр вăйлă шавласа иртнĕ çĕнетӳ тапхăрĕнче те улăштарасшăн пулмарĕç унăн ятне ял çыннисем. Паллах, пурте ыр курасшăн. Анчах тем амака пула çăтмахри пек пурнăç çывхарасшăн мар. Хуть çурăлса кай. Çавăн сăлтавне пĕлме иртен пуçласа сĕм каçченех пуç ватса ларать Шампа Микишĕ хăйĕн хăтлă пӳлĕмĕнче. Апатне те унтах çырткалать пулмалла. Паллах, типĕлле: вăхăт çук унăн вĕри апатшăн киле çӳреме...

Эх, пĕр-пĕр тупăшлă ĕçпе хуçалăха çисĕмле хăвăртлăхпа çӳлелле çĕклес килет те вĕт...

Пĕррехинче çапла пуç çурăласла шухăшласа ларнă вăхăтра «Çутă инçет» юлташлăх кантурне пĕр типшĕм арçын пырса кĕчĕ. Пуш уйăхĕн хĕвелĕ хĕртнине пăхмасăрах кивĕ хура кĕрĕк, унтан та кунтан çаралса пĕтнĕ çĕлĕк тăхăннă вăл. Аллинче дипломат та, хутаç та мар – самаях пысăк хура чăматан. Хайхискер, пит вашаватлăн сывлăх суннă хыççăн Микиш çумĕнчи пушă тенкел çине пырса ларчĕ. Тӳрех ĕçлĕ калаçу пуçларĕ.

– Василий Котов пулатăп эпĕ. Ирĕклĕ художник. Кушак Ваççи тесен те юрать. Кушак аçи тесе ан чĕнĕр тулĕк. Кӳренме пултаратăп, – асăрхаттарчĕ хăйпе тĕплĕн паллаштарнă хыççăн.

Кушак Ваççи тĕрлĕ плакат, чĕнӳ хучĕсемпе пысăк пĕлтерӳсем ăсталать иккен. Ял хуçалăх темипе.

Акă хура чăматанне уçрĕ те шурă хут çине тĕрлĕ тĕспе штампланă пĕр тĕрке плакат кăларса хучĕ.

– Пăхăр, савăнăр! Илемлĕ вĕт, пăхса ытармалла мар. Вула, килен: «Тар тăкса ӳстерни тырпула шăшисем валли пĕр пĕрчĕ те хăварар мар!», «Хĕлĕн-çăвĕн чечеклентĕр хуçалăх уй-хирĕ!»

Кушак Ваççин илемлĕ тĕспе, çунатлă сăмахпа çырнă чĕнĕвĕсем Микиш кăмăлне çĕклентереймерĕç. Ара, хальхи вăхăтра кунашкал пĕлтерӳсен хакĕ хĕллехи пăртан та йӳнĕрех вĕт. Вĕсене никам вуламасть. Ĕлĕкхи самана мар.

Анчах чим-ха, чим, тен...

– Шухăшĕ, мĕнле калас, начар мар, – пĕр çакланнă телее алăран вĕçертесшĕн мар шухăшпа сăмахларĕ Шампа Микишĕ. – Туянма туянăпăр та... эсир яланлăхах пирĕн хуçалăхра ĕçлеме юлсан.

– «Çутă инçет» юлташлăх çумĕнче Реклама кантурĕ уçатпăр. Район центрĕнче те темĕн тĕрлĕ кантур хунаса кайрĕ. Тĕрлĕ вывескăсем, пĕлтерӳсем çыракан кантур вара халĕ те уçăлайман! – терĕ Ваçça. Хуçалăх ертӳçин пит-куçĕ тинех çутала пуçларĕ.

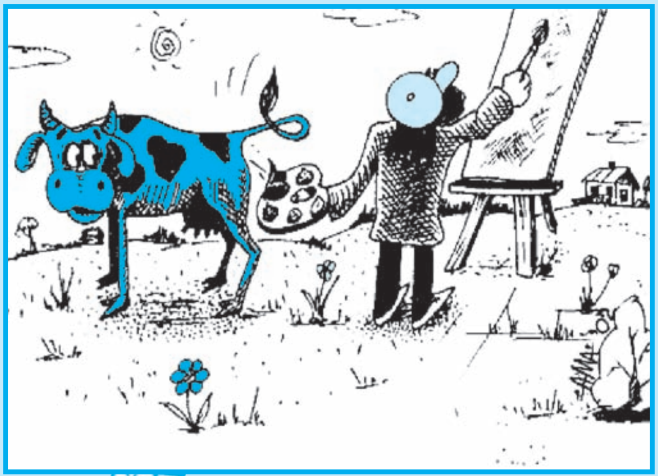

Каланă – тунă. Тепĕр кун Автанкассинче «Илем» юлташлăх çуралчĕ. Тĕрлĕ пĕлтерӳ, рекламăпа чĕнӳ хучĕ ăсталакан юлташлăх ĕнтĕ...

Пĕрре çапла, юрăра каланă пек, çурхи лăпкă каç Шампа Микишĕ хăйĕн тусĕпе районти «Салам» столовăйне пырса кĕчĕ. Яла çитме çывăх мар та... Тата, халăхри пек юптарсан, хырăм тахçанах хыр тăррине кайнăччĕ. Район центрĕнчи «Салам» столовăй палламалла мар улшăннă иккен. Кашни утăмрах Кушак Ваççин ирĕклĕ художникĕн ĕнтĕ, алли сисĕнет. «Купăстапа çарăк С витаминпа пуян!», «Сĕт, хăйма çиетĕн – А витамин çинчен пĕлетĕн!» текен плакатсем куçа илĕртеççĕ.

Стена çине илемлĕ пикене ӳкернĕ. Вăл алтăрпа сăра ăснă та маттур йĕкĕте сăйлать. Унăн илĕртӳллĕ кулли такама та килĕшмелле. Умра – пысăк пĕве. Йĕри-тавра – хурăн та чăрăш. Чăн-чăн çăтмах!

– Ну, чиперкке, антарса пар-ха пире икшер çăпала салма яшки, – хуран умĕнче тăракан чиперкке патне пычĕ Микиш. – Паçăрах хырăм выçнă.

– Çук пирĕн нимле салма та, – пат татса каларĕ хайхи чиперкке. – Мĕнпе пĕçерес ăна? Районти хуçалăхсем, выльăх-чĕрлĕх усрас вырăнне темле кооперативсем уçса лăпăртатаççĕ авă. Уй-хир çине ал сулчĕç. Пахча çимĕç, тырă туса илес вырăнне хĕвел çаврăнăш е ытти культура акаççĕ... Мĕн чухлĕ пушă çĕр выртать!

Тата тем те пĕр калатчĕ пуль те чиперкке – Микиш «Салам» столовăйран тухса автобус чарăнакан вырăна лăпсăртатрĕ. Хăй «Çутă инçет» юлташлăх ертӳçи пулнине унта ĕçлекенсене каламарĕ, салма çиесси те пулмарĕ.

Г.ФЕДОТОВ

Хĕрарăмсем телейлĕ пулччăр тесен

Статистика çакна кăтартса парать: Раççейре пурăнакан мĕнпур хĕрарăма телейлĕ пулма 17 миллион арçын кирлĕ.

Сухал – модăра!

Ĕлĕк 19-мĕш ĕмĕрте ытларах чухне Раççей хресченĕсем сухалпа çӳренĕ, улпутсем вара майăх ӳстерме кăмăлланă. Паянхи пурнăçра вара сухал тĕп вырăн йышăнать. Уйрăмах – ют çĕр-шывсенче. Çапах та Раççейре сухалпа çӳрекен арçын йышĕ чакса пырать.

Мускав, Минск, Астана...

Еврази çĕр-шывĕсен экономика пĕрлĕхĕ (ЕАЭС) çитес çулсенче çĕнĕ валюта – алтын çине куçас ыйтăва татса панăпа пĕрех. Çакăн çинчен РФ Правительствин пĕрремĕш вице-премьерĕ Игорь Шувалов пĕлтерчĕ.

Историрен: алтын тутар чĕлхинче ултă укçа пĕлтерĕшпе çӳрет. Çав укçапа вырăс княçĕсем вун пиллĕкмĕш ĕмĕрте усă курма тытăннă. 1704 çулта кĕмĕл укçа кăларнă. Пăхăр укçа «Алтынник» ятпа çӳренĕ.

Пĕрлехи валютăна çав ят парас шухăш вара Казахстан Президенчĕ Назарбаев пуçĕнче çуралнă. Икĕ çул каялла ку шухăша Раççей Президенчĕ Путин та, Беларуç ертӳçи Лукашенко та ырланă.

Анчах кĕтмен чăрмав сиксе тухнă: Лукашенко пĕрлехи банк тытăмне йĕркелессипе килĕшместмĕн. Еврази Тĕп банкĕн шăпине халĕ тин татса пама май килнĕ. Путинпа Назарбаев «Батькăна» ӳкĕте кĕртнĕ пулас. Асăннă тытăм ĕçлесе кайсан патшалăхсен тĕп банкĕсен витĕмĕ кăштах чакать. Апла пулин те пĕр-пĕрин финанс хутшăнăвĕсем самай ансатланаççĕ. Ку пĕлтерĕшлĕрех.

Тӳрех хăраса ан ӳкĕр, укçа реформи пуçланмасть. Алтын кӳршĕллĕ патшалăхсем таварсемшĕн тӳлесе татăлмалли валюта пулса тăма тивĕç. Раççей тенки хăйĕн вăйне çухатмĕ, унччен пекех ирĕклĕ çӳрĕ. Ытти çĕр-шыв укçи те сиенленмĕ.

Чылай усламçăпа экономист çĕнĕ укçа пирĕн тенкĕпе мĕнле шайра пуласси не пĕлесшĕн. Экспертсем каланă тăрăх – пĕр алтын 100 тенкĕпе танлашĕ.

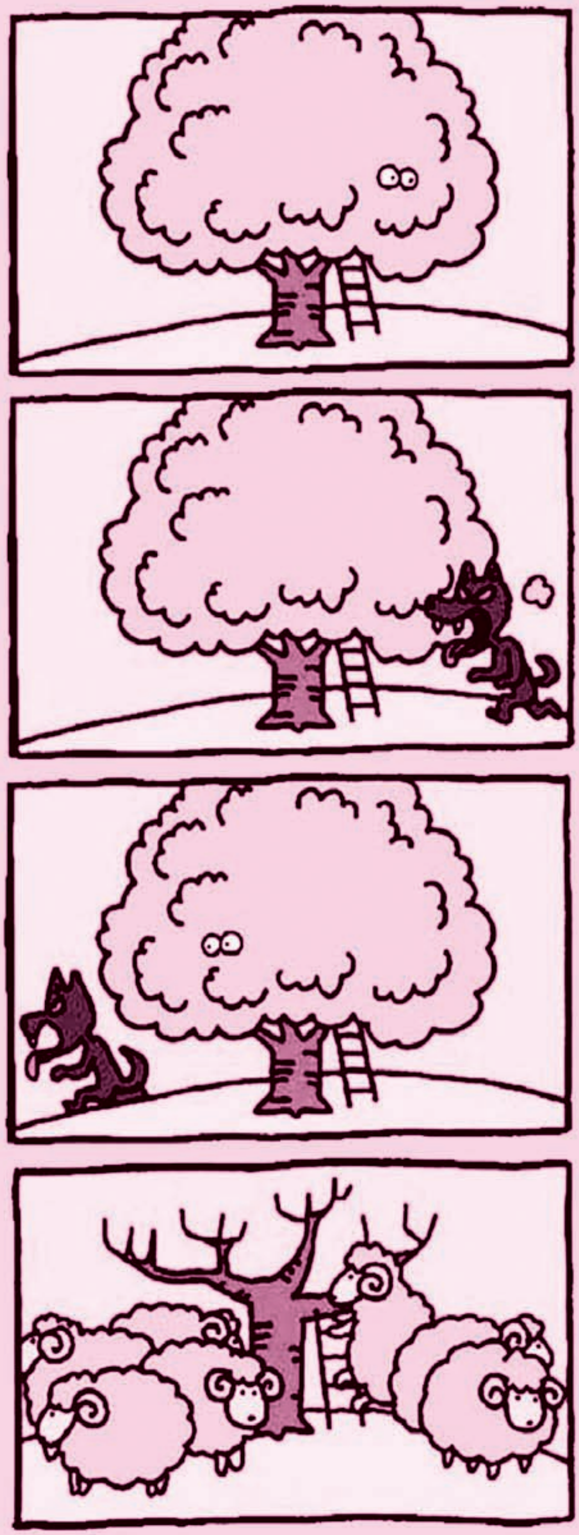

Сăмахсăрах.
Без слов.

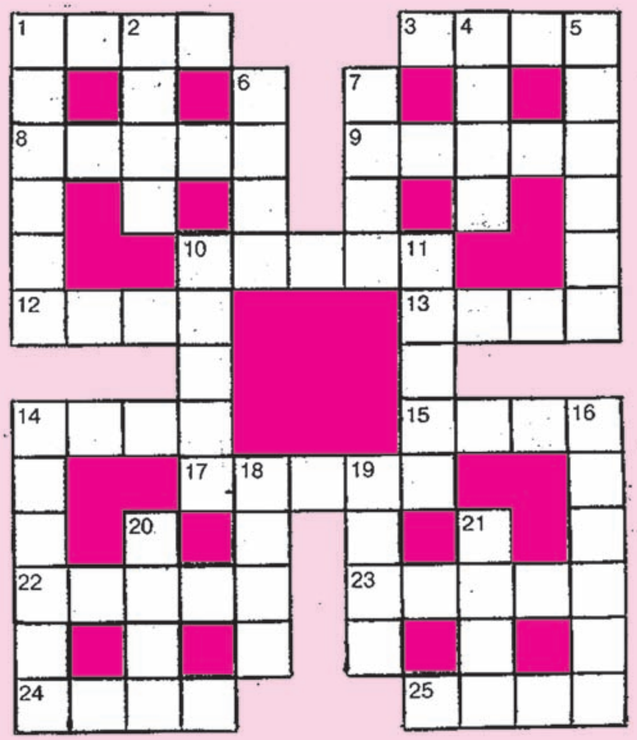

Владислав ПЛАТОНОВ (Шупашкар районӗ, Шоркка ялӗ) хатӗрленӗ

Сылтӑмалла: 1. Тӑванланнӑ хӗрӗн е каччӑн ашшӗ. 3. ...ра лайӑх, килет тата аванрах теҫҫӗ. 8. Н.Мранькан «Ӗмӗр сакки сарлака» ... 9. Аслӑ ҫул. 10. Тӳрӗ виҫ кӗтеслӗ хӗн пӗр енӗ.. 12. Казахстанри ...– ата хули. 13. Сӑра тумалли тырӑ. 14. ...ҫӑмартаран чӗпӗ тухмасть. 15. Раҫҫей эстрада юрӑҫи. 17. Хаклӑ йышши чулсен йывӑрӑш виҫи. 22. Вӑрнар районӗнчи Калинино салин малтанхи ячӗ. 23. ЧР вагон юсакансен хули. 24. Пӗрремӗш ..ри капитан. 25. Шлепкеллӗ тимӗр...

Аялалла: 1. Хурӑншурта ...– турӑ ӳстернӗ туратсӑр, турта тума вӑл юрать («Арҫури» поэмӑран). 2. Кӑткӑ килҫурчӗ. 4. Пулла мӗнпе улталаҫҫӗ? 5. Фармацевтика учрежденийӗ. 6. ..– сухра, ...ҫарӑк. 7. Ҫураттараканни мар, пӑхса ӳстерекенни – .... 10. Шаннӑ .... йӑвара ҫук. 11. Каснӑ ... ҫыпҫӑнмасть. 14. Шахмат ӑмӑртӑвӗ. 16. Ҫӗтӗк пулсан та кӗрӗк, начар пулсан та ... (ват.сӑм.). 18. Хура ... аллӑмра, чунӗ хура ан тейӗр (авалхи юрӑран). 19. Чӑваш поэчӗ Александр... 20. Карчӑк туяпа тӑвалла ... хӑпарать. 21. Ҫаврашка.

Иртнӗ номерте пичетленнӗ капкӑнкаҫмӑш хуравӗсем:

Сылтӑмалла: 3. Сӑпса. 6. Курак. 7. «Антей». 9. Арпа. 10. Алма. 13. Компас. 14. Правур. 15. Чармак. 17. Саккӑр. 19. Ункӑ. 23. Кӗпе. 24. Класс. 25. Ампар. 26. Сӑмах.

Аялалла: 1. Кӑлкан. 2.Аслати. 4. Арча. 5. Атма. 6. Карап. 8. Йӑмра. 11. Коран. 12. Турӑх. 16. Мӑнук. 18. Кӗпер. 20. Ӑрат. 21. Каскӑн. 22. Стакан. 23. Купа.

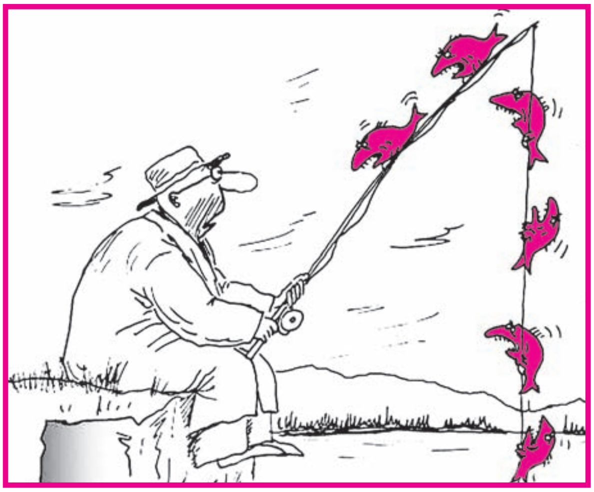

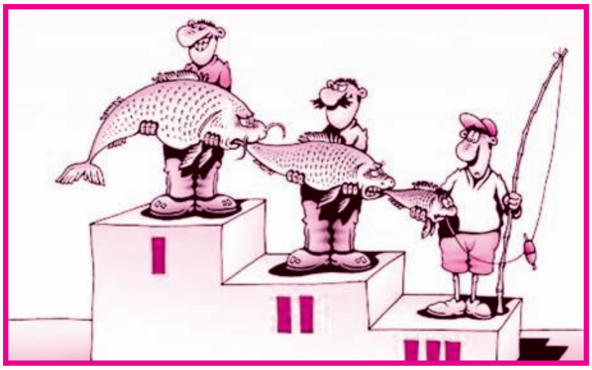

Журналти ӳкерчӗксене www.cartoonbank.ru сайтран илнӗ

Култармăш Тултармăш

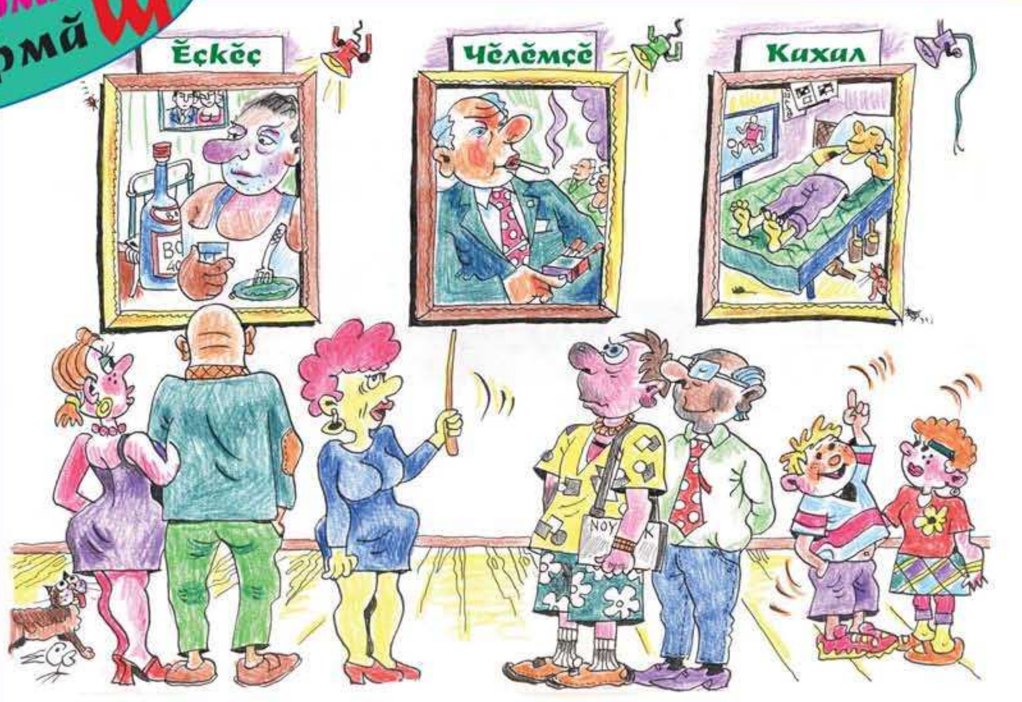

– **Пирĕн тăрăхри паллă çынсем: ĕçкĕç, чĕлĕмçĕ, кахал.**

– Знаменитые люди нашего поселения: алкаш, куряка, лентяй.

С. Мягков ўкерчĕкĕ.

– У тебя появился парень?
– Да! Умный, сильный, божий дар – Саша, Миша и Захар...

С. Петрова ўкерчĕкĕ

Галиганчик Барибинчик

– «Капкан» читаешь?
– Ого, ты тоже кого-то
собираешься заарканить.
Жаль, я молоко не пью.

С. Петрова ӳкерчĕкĕ

Хисеплĕ вулакан!
Халăхăн юратнă журналне, «КАПКĂНА», 2015 çулăн 1-мĕш çурри валли
Раççей почтин кашни уйрăмĕнчех çырăнтараççĕ.
Çавăн пекех ăна «Чăваш пичечĕ», «Советская Чувашия» киоскĕсенче,
редакцире туянма тата çырăнма пулать.
6 уйăхлăх çырăнтару хакĕ:

Почта уйрăмĕсенче – 185 тенкĕ те 4 пус,
«Чăваш пичечĕн» киоскĕнче – 150 тенкĕ,
«Советская Чувашия» киоскĕнче – 126 тенкĕ,
Редакцире – 108 тенкĕ.

ИНДЕКСĔ – 24608

Хакĕ ирĕклĕ